

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 14ης Φεβρουαρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία – Οδηγία 2000/78/ΕΚ – Άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β' – Έμμεση διάκριση λόγω ηλικίας – Νεοπροσλαμβανόμενοι εκπαιδευτικοί – Ημερομηνία προσλήψεως – Χαμηλότερο μισθολόγιο και κατάταξη σε χαμηλότερα μισθολογικά κλιμάκια, κατά την πρόσληψη, από εκείνα που ισχύουν για τους ήδη υπηρετούντες εκπαιδευτικούς»

Στην υπόθεση C-154/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Labour Court (δικαστήριο εργατικών διαφορών, Ιρλανδία) με απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Φεβρουαρίου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

Tomás Horgan,

Claire Keegan

κατά

Minister for Education & Skills,

Minister for Finance,

Minister for Public Expenditure & Reform,

Ireland,

Attorney General,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Arabadjiev (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, E. Levits, M. Berger, C. Vajda και P. G. Xueereb, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο T. Horgan και η C. Keegan, εκπροσωπούμενοι από την A. M. Lyne, solicitor,
- ο Minister for Education & Skills, ο Minister for Finance, ο Minister for Public Expenditure & Reform, η Ireland και ο Attorney General, εκπροσωπούμενοι από τις M. Browne και L. Williams καθώς και από τον A. Joyce,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους J. Tomkin και D. Martin,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2000/78/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ 2000, L 303, σ. 16).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, του Tomás Horgan και της Claire Keegan και, αφετέρου, του Minister for Education & Skills (Υπουργού Παιδείας και Επαγγελματικών Προσόντων, Ιρλανδία), του Minister for Finance (Υπουργού Οικονομικών, Ιρλανδία), του Minister for Public Expenditure & Reform (Υπουργού Δημοσίων Δαπανών και Μεταρρυθμίσεως, Ιρλανδία), της Ireland (Ιρλανδίας) καθώς και του Attorney General (Ιρλανδία) σχετικά με τη νομιμότητα εθνικού μέτρου το οποίο εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2011 στους νεοπροσλαμβανόμενους δημοσίους υπαλλήλους, περιλαμβανομένων των εκπαιδευτικών των εθνικών δημοτικών σχολείων, και το οποίο προβλέπει χαμηλότερο μισθολόγιο και κατάταξη σε χαμηλότερα μισθολογικά κλιμάκια, κατά την πρόσληψη, από εκείνα που ισχύουν για τους ήδη υπηρετούντες εκπαιδευτικούς.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2000/78 προβλέπει τα εξής:

«Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση γενικού πλαισίου για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας, προκειμένου να υλοποιηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη.»

- 4 Το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής ορίζει τα εξής:

«1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η αρχή της ίσης μεταχείρισης σημαίνει την απουσία άμεσης ή έμμεσης διάκρισης για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1:

[...]

- β) συντρέχει έμμεση διάκριση όταν μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική ενδέχεται να προκαλέσει μειονεκτική μεταχείριση ενός προσώπου μιας ορισμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, με μια ορισμένη ειδική ανάγκη, μιας ορισμένης ηλικίας, ή ενός ορισμένου γενετήσιου προσανατολισμού, σε σχέση με άλλα άτομα εκτός εάν,
- i) η εν λόγω διάταξη, κριτήριο ή πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από ένα θεμιτό στόχο και τα μέσα για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία, [...]

[...]».

Το ιρλανδικό δίκαιο

- 5 Η εγκύκλιος 0040/2011, που επιγράφεται «Νέο μισθολόγιο για τους νεοπροσλαμβανόμενους εκπαιδευτικούς που διορίζονται το 2011», ορίζει, στα σημεία 1 έως 4, τα εξής:

«Εισαγωγή

1. Ο υπουργός παιδείας και επαγγελματικών προσόντων επιθυμεί να ενημερώσει τις επιτροπές επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα διοικητικά όργανα και τους εκπαιδευτικούς για την εφαρμογή αναθεωρημένων αποδοχών και επιδομάτων για τους νεοπροσλαμβανόμενους εκπαιδευτικούς που διορίζονται από την 1η Ιανουαρίου 2011.
2. Στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2011, η κυβέρνηση εφάρμοσε μείωση της τάξεως του 10 % στις αποδοχές των νεοπροσλαμβανόμενων δημοσίων υπαλλήλων (στο εξής: νεοπροσλαμβανόμενοι) και όλοι οι νεοπροσλαμβανόμενοι στους εισαγωγικούς βαθμούς της δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να ξεκινούν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία από το πρώτο κλιμάκιο του σχετικού μισθολογίου από την 1η Ιανουαρίου 2011.

Εφαρμογή νέων αποδοχών

3. Η μείωση της τάξεως του 10 % εφαρμόζεται στον βασικό μισθό, στα επιδόματα και στην πρόσθετη αμοιβή λόγω επιτηρήσεως και λόγω αντικαταστάσεως.

a) Βασικός μισθός

Η μείωση της τάξεως του 10 % εφαρμόζεται στον βασικό μισθό, όσον αφορά όλα τα κλιμάκια αυτόματων μισθολογικών αυξήσεων. Οι ημερήσιες αμοιβές και οι ωριαίες αμοιβές για τους εκπαιδευτικούς, είτε πρόκειται για αναπληρωτές είτε όχι, που εργάζονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι ωριαίες αμοιβές για τους εκπαιδευτικούς, είτε πρόκειται για αναπληρωτές είτε όχι, που εργάζονται κατά μερική απασχόληση στη μέση εκπαίδευση επίσης μειώθηκαν. Οι αναθεωρημένες αποδοχές καθορίζονται σε παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου [...]

b) Επιδόματα

Η μείωση της τάξεως του 10 % εφαρμόζεται επίσης σε όλα τα επιδόματα, εξαιρουμένων των επιδομάτων που σχετίζονται με προαγωγή, ήτοι των επιδομάτων για ειδικά καθήκοντα καθώς και για τους αναπληρωτές διευθυντές, τους υποδιευθυντές και τους διευθυντές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Νέοι εκπαιδευτικοί που έχουν διοριστεί

4. Οι νέες αποδοχές ισχύουν για όλους τους εκπαιδευτικούς που διορίζονται από την 1η Ιανουαρίου 2011 και μετά.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 6 Κατά τη διάρκεια του έτους 2011, ο T. Horgan και η C. Keegan έλαβαν τίτλους σπουδών που τους παρείχαν τη δυνατότητα να ασκήσουν το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Από το φθινόπωρο του έτους εκείνου, ασκούν το επάγγελμα αυτό σε ιρλανδικό δημόσιο δημοτικό σχολείο.
- 7 Με το νέο μισθολόγιο για τους νεοπροσλαμβανόμενους εκπαιδευτικούς, που περιέχεται στην εγκύκλιο 0040/2011, πραγματοποιείται, από την 1η Ιανουαρίου 2011, μείωση μισθού κατά 10 % σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο σε σχέση με τον μισθό των δημοσίων υπαλλήλων που είχαν προσληφθεί πριν από την ημερομηνία αυτή.
- 8 Επιπλέον, δυνάμει της εγκυκλίου αυτής, όλοι οι νεοπροσλαμβανόμενοι εκπαιδευτικοί κατατάχθηκαν στο πρώτο κλιμάκιο του εφαρμοστέου μισθολογίου, σε αντίθεση με την προηγούμενη πρακτική που συνίστατο στην κατάταξη των νεοπροσλαμβανόμενων εκπαιδευτικών στο δεύτερο ή το τρίτο μισθολογικό κλιμάκιο.
- 9 Ο επιδιωκόμενος με τα μέτρα αυτά σκοπός ήταν να εκπληρωθεί η ανάγκη επιτεύξεως μεσοπρόθεσμης διαρθρωτικής μείωσης του κόστους της δημόσιας υπηρεσίας, σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από σημαντικούς δημοσιονομικούς περιορισμούς, και να διορθωθεί ένα επίσης σημαντικό έλλειμμα στα δημόσια οικονομικά.
- 10 Ο T. Horgan και η C. Keegan στράφηκαν ενδίκως κατά των εν λόγω μέτρων ενώπιον του Equality Tribunal (δικαστηρίου για θέματα ισότητας, Ιρλανδία) προβάλλοντας την ύπαρξη διαφορετικής μεταχειρίσεως λόγω ηλικίας. Δεδομένου ότι το δικαστήριο αυτό απέρριψε την αγωγή τους, ο T. Horgan και η C. Keegan άσκησαν έφεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 11 Το τελευταίο δικαστήριο διευκρινίζει ότι τα επίμαχα στην κύρια δίκη μέτρα είχαν ως αποτέλεσμα τη συνύπαρξη δύο ομάδων εργαζομένων που παρέχουν εργασία ίσης αξίας, αλλά λαμβάνουν διαφορετικού ύψους αποδοχές, υπάρχει δε πρόδηλη διαφορά ηλικίας μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών.
- 12 Συγκεκριμένα, κατά το αιτούν δικαστήριο, περίπου το 70 % των εκπαιδευτικών που ανέλαβαν καθήκοντα κατά τη διάρκεια του έτους 2011 ήσαν ηλικίας το πολύ 25 ετών. Επομένως, κατά τη χρονική στιγμή της προσλήψεώς τους, οι εκπαιδευτικοί που ανέλαβαν καθήκοντα κατά το έτος εκείνο, περιλαμβανομένων των T. Horgan και C. Keegan, ήταν κατά κανόνα νεότεροι σε ηλικία από τους εκπαιδευτικούς που είχαν προσληφθεί πριν από το εν λόγω έτος, οι δε τελευταίοι θεωρούνται ως η ομάδα των προσώπων που λαμβάνουν τις υψηλότερες αποδοχές.
- 13 Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι ο καθοριστικός παράγοντας όσον αφορά το εφαρμοστέο στους εκπαιδευτικούς μισθολόγιο είναι το έτος της αναλήψεως των καθηκόντων τους και ότι κάθε εκπαιδευτικός που προσλήφθηκε μετά την 1η Ιανουαρίου 2011 εντάχθηκε στο μειωμένο μισθολόγιο, ανεξάρτητα από την ηλικία του κατά την ημερομηνία προσλήψεως. Αντιστρόφως, όλοι οι εκπαιδευτικοί που είχαν προσληφθεί πριν από το έτος αυτό είχαν ενταχθεί στο παλαιότερο μισθολόγιο και παραμένουν ενταγμένοι σε αυτό, ανεξάρτητα από την ηλικία τους κατά την ημερομηνία προσλήψεως. Επομένως, η ημερομηνία προσλήψεως αποτελεί κριτήριο το οποίο εκ πρώτης όψεως είναι ουδέτερο όσον αφορά την ηλικία.
- 14 Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι οι διάδικοι της κύριας δίκης δεν αμφισβητούν ότι το ηλικιακό προφίλ των εκπαιδευτικών που προσλήφθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2011 δεν διαφέρει από το ηλικιακό προφίλ των εκπαιδευτικών που προσλήφθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή, ανεξαρτήτως του έτους προσλήψεως. Επομένως, το εν λόγω δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον υφίσταται έμμεση δυσμενής διάκριση λόγω ηλικίας, όπως υποστηρίζουν ο T. Horgan και η C. Keegan.

- 15 Όσον αφορά τη δικαιολόγηση τυχόν έμμεσης δυσμενούς διακρίσεως, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι προβλήθηκαν δύο δικαιολογητικοί λόγοι, ήτοι, αφενός, η ανάγκη να ανταποκριθεί η Ιρλανδία στην οικονομική κρίση και, αφετέρου, η υποχρέωση συμμορφώσεως προς μια συλλογική σύμβαση που απαγορεύει κάθε περαιτέρω μείωση των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων που είχαν προσληφθεί πριν από το έτος 2011.
- 16 Το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι οι λόγοι αυτοί, εξεταζόμενοι μεμονωμένα, δεν αποτελούν επαρκείς δικαιολογητικούς λόγους, αλλά ότι ο συνδυασμός τους θα μπορούσε να αποτελεί τέτοιο λόγο.
- 17 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Labour Court (δικαστήριο εργατικών διαφορών, Ιρλανδία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Συνιστά έμμεση διάκριση λόγω ηλικίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2000/78, η θέσπιση από κράτος μέλος, υπό την ιδιότητά του ως εργοδότη, χαμηλότερου μισθολογίου για τους νεοεισερχομένους στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού ενώ μένουν αμετάβλητες οι αποδοχές των ήδη υπηρετούντων εκπαιδευτικών, όταν:
- α) τόσο το αναθεωρημένο όσο και το παλαιότερο μισθολόγιο αφορούν όλους τους εκπαιδευτικούς των αντίστοιχων κατηγοριών, ανεξαρτήτως της ηλικίας τους·
 - β) στο χρονικό σημείο κατά το οποίο προσλήφθηκαν και εντάχθηκαν στο αντίστοιχο μισθολόγιο, δεν υπήρχε διαφορά ηλικιακού προφίλ μεταξύ εκείνων που ανήκουν στην ομάδα με τις υψηλότερες αποδοχές και εκείνων που ανήκουν στην ομάδα με τις χαμηλότερες αποδοχές·
 - γ) η θέσπιση του αναθεωρημένου μισθολογίου είχε ως αποτέλεσμα σημαντική διαφοροποίηση των αποδοχών των δύο ομάδων εκπαιδευτικών που παρέχουν εργασία ίσης αξίας·
 - δ) ο μέσος όρος ηλικίας όσων εντάχθηκαν στο χαμηλότερο μισθολόγιο είναι χαμηλότερος από τον μέσο όρο ηλικίας όσων είναι ενταγμένοι στο παλαιότερο μισθολόγιο·
 - ε) στο χρονικό σημείο κατά το οποίο θεσπίστηκε το χαμηλότερο μισθολόγιο, τα κρατικά στατιστικά στοιχεία έδειχναν ότι το 70 % των διορισμένων εκπαιδευτικών ήταν ηλικίας μέχρι και 25 ετών και αναγνωρίστηκε ότι αυτό είναι το σύνηθες ηλικιακό προφίλ των νεοπροσλαμβανόμενων εκπαιδευτικών του εθνικού δημοτικού σχολείου σε οποιοδήποτε έτος· και
 - στ) οι εκπαιδευτικοί του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος που εισήλθαν στο επάγγελμα το 2011 και εξής υφίστανται σαφές οικονομικό μειονέκτημα σε σύγκριση με τους συναδέλφους τους που διορίστηκαν πριν από το 2011;
- 2) Αν η απάντηση στο ερώτημα 1 είναι καταφατική, μπορεί η θέσπιση του χαμηλότερου μισθολογίου να δικαιολογηθεί αντικειμενικά από την ανάγκη να επιτευχθεί μεσοπρόθεσμη έως μακροπρόθεσμη διαρθρωτική μείωση του κόστους της δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των δημοσιονομικών περιορισμών που αντιμετώπιζε το κράτος και/ή της σημασίας της διατηρήσεως καλών συλλογικών εργασιακών σχέσεων με τους ήδη υπηρετούντες δημοσίους υπαλλήλους;
- 3) Θα ήταν διαφορετική η απάντηση στο ερώτημα 2 αν το κράτος μπορούσε να επιτύχει ισοδύναμη εξοικονόμηση μέσω μείωσης των αποδοχών όλων των εκπαιδευτικών κατά σημαντικά μικρότερο ποσό σε σύγκριση με τη μείωση που εφαρμόζεται μόνο στους νεοπροσλαμβανόμενους εκπαιδευτικούς;
- 4) Θα ήταν διαφορετική η απάντηση στα ερωτήματα 2 ή 3 αν η απόφαση να μην επιβληθούν μειώσεις στο μισθολόγιο που εφαρμόζεται για τους ήδη υπηρετούντες εκπαιδευτικούς ελήφθη σύμφωνα με συλλογική σύμβαση μεταξύ της κυβερνήσεως ως εργοδότη και των συνδικαλιστικών οργανώσεων που εκπροσωπούν τους δημοσίους υπαλλήλους, με την οποία η κυβέρνηση είχε δεσμευθεί να μη μειώσει περαιτέρω τις αποδοχές των ήδη υπηρετούντων δημοσίων υπαλλήλων οι οποίοι είχαν ήδη μειώσεις μισθών, και ενόψει των επιπτώσεων στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις

που θα προέκυπταν από τη μη τήρηση της εν λόγω συμφωνίας, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το νέο μισθολόγιο που θεσπίστηκε το 2011 δεν αποτελούσε μέρος της εν λόγω συλλογικής συμβάσεως;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 18 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2000/78 έχει την έννοια ότι μέτρο όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, το οποίο, από μια συγκεκριμένη ημερομηνία και εφεξής, προβλέπει την εφαρμογή, κατά την πρόσληψη νέων εκπαιδευτικών, χαμηλότερου μισθολογίου και κατατάξεως σε χαμηλότερα μισθολογικά κλιμάκια από εκείνα που ίσχυαν, δυνάμει των προγενεστέρων του μέτρου αυτού κανόνων, για τους εκπαιδευτικούς που είχαν προσληφθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, συνιστά έμμεση διάκριση λόγω ηλικίας, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.
- 19 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, σε συνδυασμό με το άρθρο 1, για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως επιτάσσει την απουσία οποιασδήποτε άμεσης ή έμμεσης διακρίσεως με βάση, μεταξύ άλλων, την ηλικία. Επιπλέον, όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας, περίπτωση έμμεσης διακρίσεως με βάση την ηλικία συντρέχει όταν μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική ενδέχεται να έχει ως συνέπεια τη μειονεκτική μεταχείριση ενός προσώπου ορισμένης ηλικίας σε σχέση με άλλα πρόσωπα, εκτός εάν η εν λόγω διάταξη, κριτήριο ή πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από έναν θεμιτό σκοπό και εάν τα μέσα για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία.
- 20 Επομένως, προκειμένου να προσδιορισθεί αν ο T. Horgan και η C. Keegan μπορούν να επικαλεσθούν την αρχή που υπομνήσθηκε στην προηγούμενη σκέψη, πρέπει να εξετασθεί αν οι εκπαιδευτικοί που προσλήφθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2011 και εκείνοι που προσλήφθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως εξαιτίας της ηλικίας τους κατά τον χρόνο της προσλήψεώς τους.
- 21 Συναφώς, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι η Ιρλανδία επέλεξε να τροποποιήσει τους όρους αμοιβής των νεοπροσλαμβανόμενων δημοσίων υπαλλήλων, περιλαμβανομένων των εκπαιδευτικών, από την 1η Ιανουαρίου 2011, προβλέποντας μείωση των αποδοχών κατά 10 % και κατάταξη στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο αντί της κατατάξεως στο δεύτερο ή στο τρίτο κλιμάκιο.
- 22 Οι νέοι αυτοί όροι είναι όντως εφαρμοστέοι στην περίπτωση του T. Horgan και της C. Keegan καθώς και επί των λοιπών εκπαιδευτικών που προσλήφθηκαν μετά την ημερομηνία αυτή και δεν αμφισβητείται ότι οι εκπαιδευτικοί αυτοί παρέχουν εργασία συγκρίσιμη με αυτήν των εκπαιδευτικών που προσλήφθηκαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία.
- 23 Αντιθέτως, οι εκπαιδευτικοί που προσλήφθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2011 κατατάχθηκαν κατ' ανάγκη σε μισθολογικά κλιμάκια με βάση τους παλαιότερους όρους που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της προσλήψεώς τους, στοιχείο το οποίο καθόρισε το ύψος των αποδοχών τους.
- 24 Επομένως, η ως άνω διαφορετική μεταχείριση προκύπτει από την ημερομηνία προσλήψεως του καθενός των εκπαιδευτικών, διότι βάσει ακριβώς της ημερομηνίας αυτής πρέπει να εφαρμόζονται οι παλαιότεροι ή οι νέοι κανόνες σχετικά με το μισθολόγιο και την κατάταξη σε μισθολογικά κλιμάκια.

- 25 Ως εκ τούτου, το μόνο καθοριστικό κριτήριο για την εφαρμογή των νέων κανόνων σχετικά με το μισθολόγιο και την κατάταξη σε μισθολογικά κλιμάκια είναι η ιδιότητα του «νεοπροσλαμβανόμενου δημοσίου υπαλλήλου από την 1η Ιανουαρίου 2011», τούτο δε, ανεξάρτητα από την ηλικία του δημοσίου υπαλλήλου κατά τον χρόνο της προσλήψεώς του. Επομένως, το κριτήριο αυτό, το οποίο εξαρτά την εφαρμογή των νέων κανόνων μόνον από την ημερομηνία προσλήψεως ως στοιχείου αντικειμενικού και ουδέτερου, ουδόλως λαμβάνει υπόψη την ηλικία των προσλαμβανόμενων (πρβλ. απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2008, Centeno Mediavilla κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-443/07 P, EU:C:2008:767, σκέψεις 81 και 83).
- 26 Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο διευκρίνισε ότι, καίτοι, κατά τον χρόνο της προσλήψεώς τους, ο T. Horgan, η C. Keegan και οι λοιποί εκπαιδευτικοί που προσλήφθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2011 ήταν, στην πλειονότητά τους, νεότεροι σε ηλικία από τους εκπαιδευτικούς που προσλήφθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή, διότι, κατά την εν λόγω ημερομηνία, περίπου το 70 % των εν λόγω εκπαιδευτικών ήταν ηλικίας μέχρι 25 ετών, εντούτοις, δεν αμφισβητείται επίσης ότι, ανεξαρτήτως του έτους προσλήψεως, τόσο οι εκπαιδευτικοί που προσλήφθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2011 όσο και εκείνοι που προσλήφθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή ήταν, κατά μέσο όρο, ηλικίας μέχρι 25 ετών.
- 27 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι νέοι όροι αμοιβής που θεσπίστηκαν από την Ιρλανδία δεν στηρίζονται σε κριτήριο το οποίο είναι άρρηκτα ή έμμεσα συνδεδεμένο με την ηλικία των εκπαιδευτικών, και επομένως δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η νέα ρύθμιση επιφυλάσσει διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας (πρβλ. απόφαση της 7ης Ιουνίου 2012, Tyrolean Airways Tiroler Luftfahrt Gesellschaft, C-132/11, EU:C:2012:329, σκέψεις 29 και 30).
- 28 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2000/78 έχει την έννοια ότι μέτρο όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, το οποίο, από μια συγκεκριμένη ημερομηνία και εφεξής, προβλέπει την εφαρμογή, κατά την πρόσληψη νέων εκπαιδευτικών, χαμηλότερου μισθολογίου και κατατάξεως σε χαμηλότερα μισθολογικά κλιμάκια από εκείνα που ίσχυαν, δυνάμει των προγενεστέρων του μέτρου αυτού κανόνων, για τους εκπαιδευτικούς που είχαν προσληφθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, δεν συνιστά έμμεση διάκριση λόγω ηλικίας, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

Επί του δευτέρου, του τρίτου και του τετάρτου ερωτήματος

- 29 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο, στο τρίτο και στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 30 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, έχει την έννοια ότι μέτρο όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, το οποίο, από μια συγκεκριμένη ημερομηνία και εφεξής, προβλέπει την εφαρμογή, κατά την πρόσληψη νέων εκπαιδευτικών, χαμηλότερου μισθολογίου και κατατάξεως σε χαμηλότερα

μισθολογικά κλιμάκια από εκείνα που ίσχυαν, δυνάμει των προγενεστέρων του μέτρου αυτού κανόνων, για τους εκπαιδευτικούς που είχαν προσληφθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, δεν συνιστά έμμεση διάκριση λόγω ηλικίας, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

(υπογραφές)